

INHOUD

- Inleiding
- Het bestuur / samenstelling en activiteiten
- Vertegenwoordigingen van de bestuursleden
- Contacten met verwante organisaties (NKSR, VKMO etc.); de rol die Bona daar vervult
- De vereniging, ledenvergaderingen, ledenverloop, activiteiten zoals de ontwikkeling, aanvulling en gebruik van onze (gezamenlijke) producten
- De financiën

INLEIDING

In het jaarverslag 2017 / activiteitenplan 2018 constateerden wij dat het bestaansrecht en de bestaansgrond van Bona mede samenhangt met de mate waarin Bona erin slaagt als denominatieve afdeling te groeien en te verjongen. Maar ondanks onze inspanningen lijkt het erop dat de resultaten in deze hetzelfde zijn als de afgelopen jaren; nihil. Een van de factoren die, op grond van gesprekken die we gevoerd hebben met collega's die we graag bij Bona zouden willen betrekken, hierop van invloed lijkt is dat we een duidelijker onderscheid moeten gaan maken in activiteiten t.b.v. werkende (lesgevende) leden en voor post-actieven leden.

Daarbij speelt het, zo merkten wij, ook een rol dat 'men' tegenwoordig minder makkelijk vakbondsverlof vraagt cq. minder makkelijk Bona- (en andere vakbonds-) activiteiten laat prevaleren boven schoolverplichtingen. Een tendens die we ook bij de consulenten zien. Naast consulenten verlof neemt men niet makkelijk aanvullend verlof voor bijvoorbeeld vergaderingen of scholingen. Dat plaatst ons voor de opgave goed na te denken over wanneer we welke activiteiten gaan organiseren.

Niet alleen de (aard van de) activiteiten die we organiseren maar ook de wijze waarop we ze organiseren zullen voor nieuwe en werkende leden zinvol en toegankelijk moeten zijn. Niet veranderen (en niet verjongen) is impliciet kiezen om als afdeling een stille dood te sterven. De

JAARVERSLAG 2017 & 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en het algemeen bijzonder onderwijs

CONCEPT versie 3 tbv ledenvergadering 07 06 2019

Katholieke afdeling van de AOb

vraag of Bona, bij wijze van spreken, gereanimeerd moet worden of dat we maar voor een niet-reanimeer aanpak, voor palliatieve sedatie of zelfs euthanasie moeten kiezen zijn we, in gesprekken met leden en kandidaat bestuurders, niet uit de weg gegaan.

De vraag naar nut en noodzaak van Bona blijven we ons stellen. Maar vooralsnog zien wij bestaansrecht in het nu en voldoende nieuwe mogelijkheden in de toekomst. Verbreding van de doelgroep proberen we o.a. te bereiken door niet langer de levensbeschouwelijke identiteit of het (persoonlijk) geloof van de leden centraal te stellen, maar de plaats waar zij **werken**: op katholieke, interconfessionele of samenwerkingsscholen.

Niet alleen in het briefhoofd van dit verslag, ook in alle andere publicitaire uitingen benadrukken we dit als de basis waarop Bona nu en in de toekomst leraren wil verenigen, met elkaar in gesprek wil brengen over de mogelijkheden die het bijzonder onderwijs heeft om, door haar iets grotere afstand van de overheid, de pedagogische opdracht van het onderwijs zo vorm te geven dat de persoonlijke pedagogische ambities, kenmerkend voor het overgrote deel van de starters in het onderwijs, niet binnen de kortste keren verdampen. Onder andere door elkaar in dit proces te bemoedigen.

Natuurlijk willen we als katholieke vereniging, ook een plaats zijn waar katholieke leraren werkzaam in algemeen bijzonder of openbaar onderwijs welkom zijn, zich thuis moeten voelen en geïnspireerd worden om vanuit hun eigen identiteit bij te dragen aan het open, multiculturele karakter van de school, een doel dat ook dit niet-confessionele onderwijs nastreeft. Een doel dat natuurlijk ook in het katholiek onderwijs, tegelijk katholiek, intercultureel en interconfessioneel willen zijn, een centrale plek moet krijgen. En we hebben het hier, voor al het onderwijs, bewust over een doel en niet over een kenmerk omdat werkelijk ontmoeten, werkelijk openstaan voor de ander, eerder een opdracht dan een dagelijkse praxis is.

In tegenstelling tot wat, in ieder geval sinds het begin van het huidige decennium binnen Bona gebruikelijk was, kiezen wij ervoor om in de toekomst, cf. de in 2011 vastgestelde nieuwe statuten en huishoudelijk reglement^{*)}, niet per 2 jaar maar per jaar een jaarverslag op te stellen.

Willibrord van den Besselaar, voorzitter

^{*)} zie Jaarverslag AOb/Sint-Bonaventura 2011 en 2012, blz 2.

JAARVERSLAG 2017 & 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en het algemeen bijzonder onderwijs

CONCEPT versie 3 tbv ledenvergadering 07 06 2019

BESTUUR

Bestuurssamenstelling 2017 / 2018

Cees Akerboon (voorzitter), afgetreden per 1-8-2017

Harrie Meelen (penningmeester), afgetreden per 1-8-2017

Wim van Dijk (secretaris) afgetreden per 1-8-2017

Fleur Buysen (lid) afgetreden per 1-8-2017

Lia van Aarsum (lid) afgetreden per 1-8-2017

Willibrord van den Besselaar (voorzitter), m.i.v. 1-8-2017

Peter Boelens (penningmeester), m.i.v. 1-8-2017 t/m 31-01-2018

Marieke Coumans (secretaris), m.i.v. 1-10-2017 t/m 31-12-2018

Nadat in 2017 na drie ledenvergaderingen, 2 voor een na de zomervakantie, er eindelijk een nieuw bestuur was bleek dat voor 2 van de 3 bestuursleden het een te zware last was om goed invulling te geven aan hun verantwoordelijkheid / cq hun zittingstermijn te voltooien. De penningmeester Peter Boelens hield er, tot ieders grote spijt, na een half jaar mee op. Mede i.v.m. de taakverzwarende gevolgen van de invoering van kortere lessen op zijn school.

Marieke Coumans kreeg steeds meer coördinerende werkzaamheden op haar school. Naast het opzetten en het onderhoud van de website en haar rol op de studiedag van de VDLG werden haar werkzaamheden steeds minder, totdat die van gesprekspartner van en medebeslisser met de voorzitter overbleef. M.i.v. augustus 2018 leverde zij die bijdrage op vrijwillige basis.

De rest van 2018 bestond het bestuur nog maar een gefaciliteerd lid die, met steun van 3 oud-bestuursleden, Cees Akerboom, Harrie Meelen en Wim van Dijk het jubileum ter gelegenheid van het 100 jarige bestaan van Bona georganiseerd heeft. Daarnaast onderhield de voorzitter alle bestaande contacten met katholieke (maatschappelijke) zusterorganisaties in en buiten het onderwijs. En was hij binnen de AOb de contactpersoon met CVHO, verschillende groepen en het HB/DB van de AOb.

In onderlinge samenhang heeft het bestuur zich in 2017 en 2018 met name bezig gehouden met het vergroten van de zichtbaarheid van Sint Bonaventura, zowel binnen en buiten de AOb. Met het organiseren van het jubileum En met het reilen en zeilen van de vereniging, waarbij de zoektocht naar nieuwe bestuursleden een belangrijk onderdeel van was. Een zoektocht die geleid heeft tot de benoeming van 2 nieuwe bestuursleden in februari 2019. Maar ook tot veel hernieuwde en nieuwe contacten.

Contacten met verwante organisaties

Als lid van het algemeen bestuur van de NKS (de Nederlandse Katholieke Schoolraad) zijn we betrokken geweest bij de organisatie van een studiemiddag over katholieke school in een multiculturele samenleving^{x)} dat inmiddels in september 2018 in Wassenaar heeft plaatsgevonden. Een activiteit ter voorbereiding van o.a. een internationaal congres dat in maart 2019 gaat plaatsvinden in Brussel, maar ook als poging om dit thema weer hoger op de agenda's te krijgen van betrokken organisaties. In het verlengde hiervan gaan we in het verenigingsjaren 18/19/20 een aantal activiteiten organiseren over identiteit en diversiteit. Waar wenselijk / mogelijk gekoppeld aan het thema vieren en viering op school.

Samen met de NKS zijn we verder betrokken bij onderwijsactiviteiten als de Vastenactie, de Adventsactie, de Week van het Katholiek Onderwijs, de landelijke katholiekendag (i.s.m. Verus). Daarnaast zijn er bilaterale contacten met PAX en FTMF over hoe we elkaar kunnen steunen in het nastreven van onze doelen. Met dat zelfde doel ontmoeten we andere organisaties tijdens bijeenkomsten van het CSC, de Prinsjesdagviering, het Allerheiligenberaad, Thomas More, etc. Belangrijke ontmoetingen om in gesprek te blijven over de manier waarop we, ieder op zijn plek, in zijn omgeving, vorm proberen te geven aan de consequenties van het katholiek sociaal denken, het katholiek sociaal handelen.

Binnen de context van het VKMO (Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties) zijn we betrokken bij de organisatie van een studiemiddag over opvoeden en spiritualiteit, over nut en noodzaak van aandacht voor de spirituele of religieuze dimensie van het leven in opvoeding en onderwijs die in de eerste helft van 2019 op de agenda staat.

En samen met de VDLG (de Vereniging Docenten Godsdienst en Levensbeschouwing) waren we betrokken bij de voorbereiding van hun landelijke studiedag. Daar hebben we een workshop gegeven, waren met een stand aanwezig, hebben een enquête verspreid onder de deelnemers. Inschrijfkarten uitgedeeld en ter plekke een lid ingeschreven die vanwege Bona Aob-lid is geworden. "Nooit geweten dat de AOb een katholieke afdeling heeft" was de mededeling waarmee hij zijn kaart inleverde.

^{x)} De Congregatie voor de katholieke opvoeding in Rome, onderdeel van de Romeinse Curie heeft – in het spoor van paus Franciscus – over het thema "interculturele dialoog" de afgelopen jaren twee documenten gepubliceerd:

"Opvoeden tot interculturele dialoog in de katholieke school. Samenleven voor een beschaving van liefde"(2013) en

"Opvoeden tot solidair humanisme om een 'beschaving van liefde' op te bouwen"(2017).

DE VERENIGING

A) **De ledenvergaderingen.**

In 2017 waren er 3 ledenvergaderingen nodig om tot een nieuw bestuur te komen. De eerste twee vielen nog in het verenigingsjaar 2016/2017. De 3^e in het verenigingsjaar 2017/2018. In het verenigingsjaar 2018/2019 was in 2018 geen ledenvergadering. Wel zagen we elkaar op een goed bezochte jubileumviering in Den Bosch. En de (jaarlijks statutair verplichte) ledenvergadering vond plaats in februari 2019. Een 2^e in juni 2019, mede omdat nieuwe bestuursleden ook weer tot nieuwe initiatieven zal leiden.

Want pas eind 2018 was er zicht op voldoende kandidaten om het bestuur weer op volle kracht te brengen. Kandidaten die mede afgekomen zijn op de nieuwe frisse uitstraling van Bona zoals die in al haar uitingen, inclusief het jubileum, steeds meer vorm krijgen. Een omschrijving die we, naast vele anderen, mochten ontvangen n.a.v. de manier waarop we het jubileum gevierd hebben.

B) **De leden.**

Het nieuwe bestuur heeft ingezet op het keren van de dalende ledenaantallen. En probeert, onder andere door Bona anders te profileren, nieuwe groepen te bereiken. Om die bij onze activiteiten te betrekken en te werven als (actief) lid voor Bona en mogelijk ook, eerst zelfs, voor de AOb. Want een AOb lidmaatschap is voorwaarde om Bona lid te kunnen worden. Groeien binnen de AOb is dan ook een belangrijke en voor de hand liggende optie. En daarbinnen is het belangrijk om onze traditionele achterban, de 1^e graads VO docent, aan te vullen met leraren uit PO, MBO en HBO/WO. Maar we zullen ons met dezelfde of misschien wel meer inzet moeten gaan richten op collega's die nog geen lid zijn van zowel van Bona als de AOb.

Ledenaantallen

jan 2011	2332 leden
jan 2013	2165 leden
jan 2014	2006 leden
jan 2017	ruim 1800 volgens jaarverslag 2016
jan 2018	1414 waarvan 646 of 46% 66 jaar of ouder, 847 (60%) man, 666 vrouw en 1 onbekend; 912 leden (64%) met mailadres
jan 2019	1265 waarvan 518 of 41% 66 jaar of ouder, 747 (60%) man, 517 vrouw en 1 onbekend; 851 leden (67%) met mailadres

Ondanks dat de cijfers uit oudere jaargangen minder precies zijn lijkt het beeld vrij duidelijk. Het aantal leden blijft teruglopen maar we zien wel een groei van 5% van het aandeel leden onder de pensioengerechtigde leeftijd. De toename: van 54% naar 59%. Maar tegelijkertijd een afname van 21 leden in die groep.

Alhoewel we hebben moeten constateren dat een substantieel gedeelte van de e-mailadressen niet meer gebruikt wordt. 745 mailadressen zijn benaderbaar. In de praktijk wordt door gemiddeld 40 % van de leden een digitale ledenbrief geopend.

Tot op heden hebben we eigenlijk alleen inzicht in dit soort totalen. We kunnen we uit de ledenadministratie niet achterhalen of en zo ja wie zich wanneer aangemeld heeft als nieuw Bona-lid. En dat is natuurlijk een fundamenteel gebrek voor een ledenadministratie van een vereniging die er op uit is om nieuwe leden te werven en actief bij onze activiteiten te betrekken. We hebben dan aan de AOb gevraagd dit voor de afdelingen z.s.m. op te lossen. Maar we hebben ook begrepen dat die nog wel even op zich laat wachten.

Ook kunnen geïnteresseerden zich niet als Bona-lid aanmelden als zij al CVHO-lid zijn. De Algemene Onderwijsbond meent dat en/en op confessioneel gebied nog ongewenst of misschien wel onmogelijk is/moet zijn. Mogelijke onbekendheid met de aard van religie, onwetendheid over de oecumene spelen hierbij parten. Wij hebben gevraagd dit aan te passen zodat AOb leden, als zij dat wensen, van 2 afdelingen tegelijk lid kunnen zijn.

C) **De activiteiten**

Zichtbaarheid

Pogingen om binnen het bestaande aanbod van AOb activiteiten een actieve rol te kunnen spelen door middel van een eigen inhoudelijke inbreng, b.v. tijdens het AOb medezeggenschapcongres of bij een door de sectorbestuur PO inmiddels 2 maal georganiseerde studiemiddag, hebben nog niet tot concrete resultaten geleid. Op die studiemiddag, met als titel zoiets als “kijken naar het kind met een beperkte blik” hadden we graag een ander geluid laten horen. Werktitel van ons aanbod: ‘met een beperkte blik kijken naar het kind’. Maar ja, het besef dat het katholieke pedagogisch denken ook in een breder verband van belang kan zijn, leeft niet echt. Niet in de samenleving, niet bij de AOb. Aan ons om te blijven proberen daar iets aan te doen.

In de media uitingen van de AOb zijn de afdelingen en groepen, en dat geldt dus voor ook Bona, niet echt prominent aanwezig. Zowel voor bestaande als voor nieuwe AOb leden is kennismaking met afdelingen en groepen niet tot op zekere hoogte logisch of vanzelfsprekend. Voor een belangrijk gedeelte zijn we daarbij afhankelijk van andere AOb gremia en/of de

werkorganisatie. Voorbeelden hoe dat (niet) werkt:

- er zijn nog steeds geen visitekaartjes voor de bestuursleden zijn met het Bona logo; alsof uitingen met een religieuze symboliek niet op zijn plaats zijn bij Sint Bonaventura; het lijkt erop dat bv de huisstijl van de AOb het keurslijf is waarin 'men' ook Bona graag ziet (opgaan en o.i. eerder onzichtbaar worden);
- tot 2 maal toe is een nieuwsbrief niet verzonden omdat die niet voldeed aan de criteria van de afdeling communicatie; mede omdat de teksten niet, als in een reclamefolder, concrete activiteiten presenteerden. Een eis die op gespannen voet staat met het levensbeschouwelijke en dus zoekende karakter van Bona. Mede daarom zijn we met een ledenbrief gestart. En hebben de nieuwsbrieven in eigen beheer uitgegeven. Een afstemming daarover is natuurlijk op zijn plaats. Afspraken hierover zijn, buiten onze invloed om, iedere keer afgezegd, opgeschoven en, zo lijkt het wel, op de lange baan geraakt.

Naast een Bona-lidmaatschap in het verlengde van het AOb-lidmaatschap is ook een andere route mogelijk, mensen worden lid van de AOb juist om Bona lid te kunnen worden. En daar hebben we als Bona veel meer invloed op. Dat, gecombineerd met de ontwikkeling van de ledenaantallen die ook om actie vraagt, was een van de redenen dat we in de eerste helft van 2018 onze activiteiten op internet aanzienlijk hebben uitgebreid. Naast een website is het bestuur actief op LinkedIn, Facebook en Twitter. En hebben we af en toe een nieuws- of ledenbrief in eigen beheer verspreid.

Bekendheid

Doel van al die activiteiten is om, dankzij een grotere zichtbaarheid (binnen en) buiten de AOb, een opmaat richting groei. Maar, zoals hierboven is aangegeven, de ledengegevens die we tot nu hebben geven geen informatie over de verhouding tussen afmeldingen en aanmeldingen. Of er, ondanks de afname in het totaal, ook sprake is van nieuwe leden kunnen we, zoals al gememoreerd, (nog) niet vaststellen.

Eigenlijk zou het bestuur van Bona die gegevens maandelijks (net zoals de sectorconsulenten die ook ontvangen) of minstens op jaarbasis moeten krijgen. Om beter zicht te krijgen op wat er gebeurt en om eventueel met betrokkenen in gesprek te gaan en zo zicht te krijgen op hoe men naar Bona kijkt, wat men zwakke en sterke punten vindt, hoe men die weegt. Gegevens waarmee een bestuur zijn voordeel kan doen.

In de contacten in de wereld van het katholieke onderwijs (NKSR, Verus, CNV-onderwijs, OMO, VDLG) en de katholieke maatschappelijke (o.a. VKMO, CSC, LOGIA, PAX,

JAARVERSLAG 2017 & 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en het algemeen bijzonder onderwijs

Katholieke afdeling van de AOb

CONCEPT versie 3 tbv ledenvergadering 07 06 2019

Prinsjesdagviering) en politieke organisaties ((onderwijs werkgroepen van) CU, GL, D'66) merken we in ieder geval wel dat men Bona, mede dankzij de internetactiviteiten, steeds meer gaat zien als een club waar wat gebeurt.

Activiteit op internet is, naast het meedoen met het inzetten van nieuwe middelen zoals die ook door AOb in verandering worden voorgestaan, er ook op gericht om de in het onderwijs werkzame potentiële nieuwe leden te bereiken. Vanuit de gedachte dat een jubileum met een sterk inhoudelijk programma daarbij een nuttig middel kan zijn, hebben we besloten om het congres 5 maanden later te laten plaatsvinden. Samen met de activiteiten op internet hoopten we zo nieuwe belangstellenden te bereiken. De ervaring leerde dat voor dit soort trajecten een langere adem nodig is. En dat de persoonlijke contacten uiteindelijk doorslaggevend zijn.

Samen met het CVHO houden we 3 websites in de lucht. [INSPIRATIETOOLKIT](#) is onderhoudsvrij maar zou (meer) ingezet kunnen worden voor bijeenkomsten over wat de leraar motiveert. Dergelijke activiteiten, die i.s.m. de rayons en/of CVHO en/of pr consultants zouden kunnen opzetten, hebben de afgelopen periode desondanks niet plaatsgevonden. De andere 2 sites hebben een redactie bestaande uit Bona en CVHO leden. Jaarlijks informeren we of daar versterking of vervanging gewenst is. Maar beide redacties geven aan voorlopig nog in de huidige samenstelling verder te willen werken. [Beeldfiguren](#) ontvangt volgens eigen statistieken jaarlijks zo'n kleine 10.000 bezoekers. Van [reformatie<>contrareformatie](#) heeft het Bona bestuur nog geen informatie over bezoekers en gebruik mogen ontvangen.

FINANCIËN

Dit overzicht van onze begrotingen en uitgaven. De begrotingen zijn al jaren het zelfde (zie kolom 3). En net als andere afdelingen en groepen lijkt er structureel sprake van onderbesteding. Zelfs in ons jubileumjaar. Alle reguliere uitgaven, uitgaven voor verenigingsactiviteiten, komen ten laste van de AOb. Gezien onze ambities denken we voor 2020 over een iets hogere (concept)begroting.

Buiten deze begroting vallen uitgaven die direct ten laste komen van het vermogen van Bona. De afgelopen jaren waren dat extra faciliteiten tbv het bestuur en de kosten voor de site Reformatie – Contra Reformatie. Het vermogen was op 31-12-2016 396.161 euro; op 31-12-2017 390.420 euro en op 31-12-2018 377.731 In 2017 is het afgenomen met met 5741 euro ivm extra faciliteiten en

JAARVERSLAG 2017 & 2018 SINT BONAVENTURA,
betreft activiteiten, financiën, beleid,
katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond

Vereniging voor leraren werkzaam op katholieke, interconfessionele
en samenwerkingsscholen en voor katholieke leraren werkzaam in
het openbaar en het algemeen bijzonder onderwijs

CONCEPT versie 3 tbv ledenvergadering 07 06 2019

Katholieke afdeling van de AOb

afschrijving website, in 2018 met 12689 euro zijnde het negatieve rendement op de
beleggingsportefeuille van ons spaargeld.

Ter vergadering zal het een en ander mondeling worden toegelicht.

	2017	2018	2019 (idem 17&18)	2020
	<i>uitgaven</i>	<i>uitgaven</i>	<i>begroot</i>	<i>Concept begroting</i>
<i>Uitbesteed werk</i>		692		1500
<i>Drukwerk en porti</i>	465	877	0	1500
<i>Communicatie</i>	15	5	0	0
<i>Kosten bijeenkomsten</i>	7428	11586	12550	13050
<i>Onderhoud 3 websites</i>	788	230	200	300
<i>Algemene kosten</i>	1072	5458	8250	8950
<i>Totaal</i>	9768	18808	21000	25300